

Undervisningsministeriet
Den 1. december 2005

Høringsresumé

Forslag til lov om uddannelsen til pædagog

Lovforslaget blev den 7. november 2005 sendt til høring hos 32 interessenter m.fl. med frist den 25. november 2005. Desuden har lovforslaget været offentliggjort på Høringsportalen.

Af de 27 hørte har de 22 afgivet svar ved høringsfristens udløb. Et svar er modtaget efter fristens udløb. Et af de afgivne svar har været uden bemærkninger til forslaget. Herudover er modtaget 17 henvendelser som reaktion på høringen. Høringsliste med angivelse af, hvem der har svaret, er vedlagt som bilag. De i resuméet anvendte forkortelser for organisationer mv. er anført på høringslisten.

1. Væsentlige bemærkninger til lovforslaget

1.1. Generelt

Der udtrykkes tilfredshed med forslagets intentioner, men den overvejende del af de hørte interessenter udtrykker skuffelse over lovforslaget, da de ikke finder det svarende til de forventninger, man har haft, hvilket især begrundes i forslagets bevarelse af den lønnede praktik. Der er generel tilfredshed med, at pædagoguddannelsen fortsat er en generalistuddannelse, men med specialisering. Der er bred opbakning til forslaget til en ny fagrække med reduktion af fag, som giver mulighed for indførelse af linjefag og specialisering. Der efterlyses, at det af forslaget præcist fremgår, hvilket omfang, placering og indre sammenhæng, der tænkes for uddannelsens fag og øvrige elementer. Fra flere sider udtrykkes der dog samtidig bekymring for, at uddannelsen nu bliver centraliseret bl.a. via fastlagte centrale kundskabs- og færdighedsområder samt styring ved detaljerede bestemmelser om uddannelsens tilrettelæggelse og den deraf følgende manglende mulighed for at præge uddannelsen lokalt. Mange ser frem til at blive involveret i arbejdet med den vedtagne lovs udmøntning.

1.2 Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i lovforslaget

1.2.1 Ad § 1- 3, Formål:

Kun enkelte høringssvar forholder sig til formålsformuleringerne i kapitel 1. Pædagogseminariernes Rektorforsamling (PSR) anfører, at formålsbestemmelserne bør udbygges med henblik på en professionsfaglig fokusering og profil. Andre, Børnerådet, CVU-rektorkollegiet (CVU-R), Dansk Magisterforening (DM), gør opmærksom på, at formidling af kultur ikke er medtaget i udformningen af § 2, stk. 2, afsnit 2, og at der er foretaget en indskrænkning og svækkelse i forhold til den eksisterende formulering, hvor de studerende uddannes til at ”fastholde, formidle og udvikle kulturelle værdier”. I enkelte høringssvar, CVU-R og Søren Gyts Olesen, problematiseres anvendelsen af kompetencebegrebet som grundlag for uddannelsen og anfører, at man i stedet bør anvende en beskrivelse af fagenes indhold, teori og metode.

1.2.2 Ad § 5 (nu § 6) Fagrækken:

I et betydeligt antal høringssvar rejses specifikke ønsker om bevarelse af eksisterende fag som obligatoriske, særligt sundhedsfag og psykologi. Foreningen af idræts- og bevægelsesfaglærere og Sammenslutningen af dramaundervisere fremhæver, at samtlige studerende i løbet af uddannelsen bør beskæftige sig med hhv. bevægelsesfag og drama, som efter forslaget ikke længere er obligatorisk. Fagene er derimod en del af linjefagene.

Der er bred opbakning til at gøre faget pædagogik til det centrale fag/hovedfag i uddannelsen, dog anføres i enkelte høringssvar, at lovforslaget med fordel kunne tydeliggøre og præcisere nogle pejlemærker for den indholdsmæssige fastlæggelse af discipliner i faget, subsidiært at dette sker i forbindelse med udarbejdelse af mål, indhold, vægtning og CKF (centrale kundskabs- og færdighedsområder) i en kommende bekendtgørelse.

Vedrørende faget, dansk, kultur og kommunikation gør nogle høringssvarter, BUPL, Pædagogstuderendes Landsammenslutning (PLS), Menighedernes Daginstitutioner, Pædagogseminariernes Bestyrelsesforening (PB) og Censorformandskabet (CFMS), opmærksom på, at lovforslaget bør præcisere, at faget, dansk, kultur og kommunikation, har en kulturfaglig, en sproglig og kommunikativ del, og at det er vigtigt, at faget bevarer den del, som omfatter sproget som kulturel udtryksform og sproget som æstetisk udtryk. Desuden mener BUPL, PSR og CFMS, at IT bør tilføjes til faget.

Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO) og Menighedernes Daginstitutioner fremfører, at spørgsmål om religion og etik bør inddrages i den enkelte studerendes uddannelse.

Der er bred opbakning til indførelse af linjefag, men et betydeligt antal høringssvarter anfører, at der bør ske en fælles introduktion af de studerende til hele det aktivitets- og kulturfaglige område/samtlige linjefag. PSR, DM og CMFS foreslår, at der fastlægges fælles mål/kulturperspektiv for linjefagene med udgangspunkt i deres pædagogfaglige udgangspunkt, mens PLS, PB og PSR mener, at begrebet aktiviteter- og kultur bør opretholdes som samlende begreb for linjefagene for at sikre handleperspektivet.

Endelig fremføres forslag til ændringer til sammensætningen af linjefag eller ønsker om oprettelse af nye.

CVU-R foreslår følgende linjefag erstatter lovforslagets:

- Krop, bevægelse og musik.
- Drama og værksted.
- Natur og teknik.

DM foreslår tilføjet et linjefag i visuelle udtryk, IT og multimedier.

Værkstedslærer Foreningen foreslår to selvstændige linjefag:

- Værksted, design, natur og teknik.
- Værksted, billedsprog, visuel kultur.

Foreningen af Naturfagslærere forslår, at der oprettes et selvstændigt linjefag i natur, og at dele af faget inddrages i specialiseringen om børn og unge.

Desuden problematiserer CFMS og Sammenslutningen af dramalærere linjefagenes flerfaglighed.

I en række høringssvar fremføres det, at det er vanskeligt at vurdere forslaget, idet der ikke er angivet mål eller omfang på de enkelte uddannelseselementer, ligesom der ikke er en tilstrækkelig indholdsmæssig beskrivelse. Samtidig anføres det, at man forventer, at der inddrages faglig ekspertise i forbindelse med fastlæggelsen af disse.

PB anfægter bemærkningen til §5 om præcisering af fagenes naturfaglige dimension

1.2.3 Ad § 6 (nu § 7), Specialiseringen:

Reaktionerne på forslaget om brugerspecialisering er meget blandede. Nogle høringssvarter, Amtsrådsforeningen (ARF), Børnesagens Fællesråd (BF), DLO, Evakueringsinstituttet (EVA), Det Centrale Handicapråd (DCH) og LEV, tilslutter sig forslaget, mens den overvejende del af forskellige årsager forholder sig kritisk. Man finder generelt, BUPL, Foreningen af Offentligt Ansatte (FOA), Foreningen af Frie Samarbejdende Institutioner (FSI), Kommunernes Landsforening (KL), MVU-rådet, PLS, Eva-

lueringsgruppen og PB., at målgruppeforståelsen er utidssvarende, at den ikke matcher det pædagogiske arbejdsmarked, eller at det kan være vanskeligt at opretholde generalistuddannelsen med den foreslåede specialisering. I enkelte høringssvar, BUPL, PSR, anbefales det, at der i stedet indføres en fordybelse i pædagogisk teori og metoder eller pædagogik som professionsfag. Socialpædagogernes Landsforbund (SL) anbefaler, at der inden for den foreslåede specialisering sker en fordybelse i pædagogisk teori og metode. Enkelte høringssvar, PLS og CFMS, udtrykker bekymring i relation til matchning mellem specialiseringerne og de studerendes valg.

Endelig fremhæver BUPL og PSR, at der kan være praktiske vanskeligheder ved at sammenkæde specialiseringen og den sidste praktikperiode. Menighedernes Daginstitutioner foreslår, at specialiseringen om børn og unge opdeles i to selvstændige specialiseringer i henholdsvis børn og unge.

CVU-R ønsker indsat en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om de studerendes valg af specialisering.

1.2.4 Ad § 7 (nu § 8), Tværfagligt element:

Stort set alle høringssvar hilser det tværfaglige element velkomment. Men CVU-R, PSR og PB påpeger, at det bliver vanskeligt at tilrettelægge samarbejde med andre uddannelser, når pædagoguddannelsen i vidt omfang skal tilrettelægges centralt, og praktikken har så stort et omfang.

Omfanget af det tværfaglige element ønskes af samme størrelse som i sygeplejerskeuddannelsen.

BKF savner mulighed for fælles studieforløb med andre mellemlange videregående uddannelser.

BUPL, Danmarks Lærerforening (DLF), PSR, SL, CFMS ønsker betegnelsen tværfagligt element afløst af tværprofessionelt element.

1.2.5 Ad § 8 (nu § 9), Praktikuddannelsen:

Stort set alle interessenter, ARF, BUPL, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), CVU-R, DLO, DLF, FOA, FSI, Funktionærenes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), MVU-Rådet, PSR, PLS, SL, DM, Evalueringsgruppen, CFMS og PB, dog bortset fra KL, kritiserer, at praktikken bevares uændret. Synspunktet er, at lønnet praktik ikke kan få det nødvendige uddannelsesmæssige indhold, og at DLF, MVU-R, PSR, SL, DM, CFMS tvivler på, at den opstramning af reglerne om praktikkens tilrettelæggelse, der er sket i forslaget, kan gennemføres inden for rammerne af lønnet praktik.

Desuden finder BUPL, CVU-R, DLO, FSI, FTF, MVU-R, PSR, PLS, DM, Evalueringsgruppen, Frie Børnehaver og Fritidshjem, CFMS, at praktikken har for stort et omfang, hvorfor der ønskes en forkortelse af praktiktiden til fordel for den teoretiske uddannelse.

Ændring af lønnet praktik til ulønnet praktik vil desuden give større mulighed for at inddrage børnehaveklasser og små institutioner som praktiksteder, jf. ARF, BUPL, DLF.

BUPL, BF, DLF, FTF, PLS, SL, DM, LEV, Frie Børnehaver og Fritidshjem ønsker uddannelse af praktikvejledere, og BUPL, BKF, Frie Børnehaver og Fritidshjem anser dette som en forudsætning for, at samspillet mellem praktik- og seminarieundervisningen kan forbedres.

Frie Børnehaver og Fritidshjem udtrykker bekymring for at knytte bachelorprojektet sammen med praktikken under de nuværende betingelser, hvor praktikinstitutionen er afhængig af den studerendes arbejdskraft.

1.2.6 Ad § 9 (nu § 10), Bachelorprojektet:

BKF, PSR fremhæver, at der bør være stor sammenhæng mellem bachelorprojektet og praktikken.

CFMS ønsker omfanget af bachelorprojektet forøget, ligesom PSR ønsker omfanget på niveau med øvrige mellemlange videregående uddannelser.

DM ønsker tilføjet til nr. 2 ”med baggrund i centrale videnskabsteoretiske kategorier og metoder”.

1.2.7 Ad § 10, nr. 1 (nu § 11, nr. 1), Adgang og optagelse:

Langt hovedparten af høringsparterne, bortset fra PLS, støtter en skærpelse af adgangskravene til uddannelsen. Det hilses velkomment, også af PLS, at adgang tillige kan gives på grundlag af en realkompetencevurdering. PLS ønsker generelt mulighederne for optagelse forbedret.

BUPL, BKF, FTF, KL, MVU-R, PSR, SL efterlyser en yderligere skærpelse af adgangskravene, idet der skal gives adgang for ansøgere med den pædagogiske grunduddannelse, en social- eller sundhedsuddannelse med dokumenteret kompetence i dansk og evt. to andre fag på gymnasialt niveau. ARF peger på, at der kan etableres adgangsgivende fagpakker som på eksempelvis sygeplejerskeuddannelsen. Nogle af høringsparterne (BUPL, PB, FTF, MVU-R) peger på, at den nuværende adgangsvej med kombination af dansk (gymnasialt niveau A), et andet fag (gymnasialt niveau B) og relevant erhvervs erfaring bør bevares i skærpet form med krav om yderligere et fag (gymnasialt niveau B).

1.2.8 Ad § 10, nr. 3 (nu § 11, nr. 3), Deltagelsespligt:

PLS ønsker deltagelsespligt afskaffet.

1.2.9 Ad § 10, nr. 5 (nu § 11, nr. 5), Lærerkvalifikationer:

DM, PSR, PB og CFMS peger på, at med lovforslagets ændrede faglige krav vil der være et behov for efteruddannelse af uddannelsens undervisere, herunder praktikvejledere.

1.2.10 Ad § 11 (nu § 12), Særlige vilkår:

Dansk Handicapråd påpeger, at handicappede studerende som hovedregel skal gennemføre uddannelsen efter samme regler som andre, men er tilfreds med, at muligheden for fravigelse er tilstede.

2. Andet

Der er herudover foretaget visse justeringer og præciseringer i forslaget på baggrund af lovteknisk gennemgang, herunder en mindre ændring i forslagets placering og inddeling i paragraffer.

Bilag:

	Hørte	Hørings svar		
		JA	Bemærkninger	NEJ
1	Akademikernes Centralorganisation (AC)	X	Nej	
2	Amtsrådsforeningen i Danmark (ARF)	X	Ja	
3	BUPL (BUPL)	X	Ja	
4	Børne- og Kulturchefforeningen (BKF)	X	Ja	
5	Børnerådet	X	Ja	
6	Børnesagens Fællesråd (BF)	X	Ja	
38	Censorformandskabet for Pædagoguddannelsen (CFMS)	X	Ja	
7	CVU-Rektorkollegiet (CVU-R)	X	Ja	
8	Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO)	X	Ja	
9	Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)	X	Ja	
10	Danmarks Lærerforening (DLF)	X	Ja	
24	Dansk Magisterforening (DM)	X	Ja	
11	De samvirkende Invalideorganisationer (DSI)	X	Ja	
12	Det Centrale Handicapråd (DCH-R)	X	Ja	
13	Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA)	X	Ja	
	Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge			X
14	Foreningen af frie Samarbejdende MVU-institutioner (FSI)	X	Ja	
	Frederiksberg Kommune			X
15	Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)	X	Ja	
16	Kommunernes Landsforening (KL)	X	Ja	
	Københavns Kommune			X
	Lærernes Centralorganisation			X
19	MVU-Rådet (MVU-R)	X	Ja	
	Pædagogseminariernes Bestyrelsesforening (PSB)			X
20	Pædagogseminariernes Rektorforsamling (PSR)	X	Ja	
21	Pædagogstuderendes Landssammenslutning (PLS)	X	Ja	
23	Socialpædagogernes Landsforbund (SL)	X	Ja	

Øvrige høringsbreve

25	Sundhedsfaglærere på pædagogseminarierne Esbjerg, Kolding og Haderslev	X	Ja	
26	Landsforeningen LEV	X	Ja	
27	Værkstedslærer Foreningen	X	Ja	
28	Menighedernes Dagsinstitutioner	X	Ja	
29	Sammenslutningen af dramaundervisere	X	Ja	
30	Karin Siff Munck m.fl	X	Ja	
31	Søren Gytz Olesen, Viborg Seminarium	X	Ja	
32	Medlemmer af evalueringsgruppen	X	Ja	
33	Foreningen af Idræts- og bevægelsesfaglærere	X	Ja	
34	Foreningen af Naturfaglærere	X	Ja	
35	Kontaktgruppen for Gedved Seminarium	X	Ja	
36	Frie Børnehaver og Fritidshjem	X	Ja	
37	Sundhedsstyrelsen	X	Ja	
39	Praktiklærerforeningen	X	Ja	
40	Liselotte Paaske Nielsen	X	Ja	
41	Undervisere på Jydsk Pædagogseminarium	X	Ja	
42	Censornæstformand i dansk	X	JA	